

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【郡群布農語】 高中學生組 編號 2 號

Bunun tu lumah

Punsupahin tu painsanan katsia bukzav tu Vilian, madas mas
tastulumah kausia mai'asang minamu masinauba tu lus'an lumah. masa
kanahtungin linus'an, sadu mas maitastulumah kazin tacini tu madaingaz,
uncinian malanuhu sia tanngadah lukis tu batu, dusa ima hai matanut mas
vahvah, manii aiza iliskinun mac saduan mas Vilian, at kaudipas Vilian
a siza ispahud mas hudas, malsisivit hudas Vilian, at tupa tu,
“mal'anuhua! namudaukdauk katan palihansiap.”

Hudas! mazbin iliskinansu i? kavava hudas tusingav mas Vilian. at
cinsivus malbuntu samantuk mas Vilian tupa tu, “Mais sadu maikingna tu
kabahlu kalumah, cisliskin saikin mas imita Bunun habas lumah tu sintukua
a imi”.

Itu Bunun habas lumah hai mungab mamaszang, aupa habas bistav
iskalumah, at taulushulushuin, mais taunan sia kalumah hai supah a
makulukis, makubatu, makupadan, makubatakan, makulukis tu kalkal
kalumah. Imita Bunun lumah hai, kabangkal, tanangaus hai daisah, lumah
hai malvavaz mantan iku hai kalumahan mas baning mantanavili hai pit'cian
mas nakaunus bunun, mantanaskaun hai paitubabu, dadaza baning hai aiza

mas tatapa at silas baning hai vilisan mas haimangsut, paha lumah mastan
sahusbun hai sia mishang hau tan'iku tu patcilasan.

Asabahan mas madaingaz hai mansila sia patcilasan, isia sinbalung tu
sapalan hai asabahan mas tastulumah, aizan mishang mas bukzavan. masial
tu mataz hai pilumahun mahaltum, makuang tu mataz hai pinataun
mahaltum, dahishai pasinasainun insumas vali sintupa tu minkangna
kitngab, itkula hai paldipaun mahaltum, aupa nakatsaincia saia.

Latuza Bunun tu lumah hai mapihumis isang tu katuvezan, aizan lumah
tu dusa ulav, itatavi hai katunkul, masina sia saia dihanin; manmishang
tanangaus tu ilav hai lahahaiban mas bunun.

Sintupasain tu, latuza Bunun tu lumah hai mapalmamaupa mas siduh,
mas tastulumah tu kat'uvazan anis tunkul hai bunka tu kat'uvazan minasia
Tama Dihanin, aupa Tama Dihanin maisaiv inihumisan. pahasia lumah hai
Bunun tu katdan, nii tu mahtu ungadahan mas hinitu mapinkuang
pinsanamaz. masa tunahtungin hudas pali'uni imita Bunun lumah tu hansiap
at inak a is'ang hai tuzatu mahanuasdaingaz mais miliskin.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【郡群布農語】高中學生組 編號 2 號

布農族傳統屋

Vilian 回原鄉參加弟弟新居落成，看到祖父獨坐在樹底下的石頭上，若有所思。Vilian 將礦泉水送給祖父喝，祖父：「你坐下來，我們慢慢說。」

「祖父！您在想什麼？怎坐在這裡？」祖父注視著 Vilian 許久，然後說：「看到孫子新居落成，我想起傳統家屋的構成與意義。」

布農族原居地是以石板為主，分散後因地制宜，建材就多元化，以木、石、茅草、竹子、樹皮為建材。空間上布農族的家屋為平面長方形，前半部為庭院，後半部蓋屋。火爐通常左右側都有，左邊是煮人食，右邊是煮豬食。爐灶上有棚架，爐邊牆壁上有食物器架。中柱以後為祭粟倉，為室內最神聖的處所。

穀倉隔壁為家長之木床，四牆皆為家人床板，中央有一空地多用途。善終會葬於屋內，橫死葬屋外臉朝東方意指重新來，意外死亡者就地埋葬。

布農族家屋有二個出口：在屋頂的天窗，它是對天的；正面牆置中的門是日常出入口。

天窗又將「文化的子宮」連結上「天神」，因為生命由天神所賜。住屋是人的居住地，不容邪魔的侵犯、騷擾。